

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

552

Na temelju članka 33. stavka 2. i članka 34.a stavka 3. Zakona o stočarstvu (»Narodne novine« br. 70/97, 36/98, 151/03 i 132/06), ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O DRŽANJU PČELA I KATASTRU PČELINJE PAŠE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Sadržaj Pravilnika)

Ovim Pravilnikom utvrđuju se uvjeti za smještaj pčelinjaka, način preseljenja pčela, uvjeti držanja i iskorištavanja pčela, zaštita pčela, uspostava i vođenje katastra pčelinjih paša, priprema i provedba pašnoga reda, način gospodarenja i iskorištavanja pčelinjih paša u okviru pašnoga reda, obveze korisnika pašnoga reda, praćenje i nadzor katastra i pašnog reda, te uspostava Evidencije pčelara i pčelinjaka.

Članak 2.

(Značenje izraza)

Pojmovi upotrebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. *Pčelar* je fizička ili pravna osoba koja se bavi uzgojem pčela.
2. *Pčelinja zajednica* je skupina pčela (matica, radilice i trutovi) nastanjena na saću u košnici.
3. *Pčelinjak* je skup košnica s pčelama koje su smještene na slobodnom prostoru, odnosno u posebnoj stabilnoj ili montažnoj kućici, a može biti ugrađen u vozilo za prijevoz.
4. *Stacionarni pčelinjak* jest pčelinjak na kojem pčelinje zajednice borave tijekom cijele godine.
5. *Seleći pčelinjak* jest pčelinjak koji pčelar u sezoni cvatnje medonosnog bilja seli s paše na pašu.
6. *Katastar pčelinje paše* jest baza podataka o prostornom rasporedu pčelinjih paša, pčelinjaka i pčelara u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Katastar).
7. *Pašni red* utvrđuje način gospodarenja pčelinjim pašama.
8. *Evidencija pčelara i pčelinjaka* jest baza podataka koja obuhvaća popis pčelara i pčelinjaka u Republici Hrvatskoj.
9. *Pčelinji proizvodi* su: rojevi pčela, matice, med, vosak, pelud, matična mliječ, propolis i pčelinji otrov.
10. *Pčelinja paša* jest medonosno bilje određene strukture na pojedinom lokalitetu.
11. *Predvidljiva paša* jest paša čiji je početak, trajanje i završetak, te lokacija iskustveno poznata.
12. *Nepredvidljiva paša* jest paša čiji je početak, trajanje i završetak, te lokacija nije iskustveno poznata.
13. *Povjerenik pašnog reda* jest osoba određena od strane pčelarske udruge za provođenje pašnog reda.
14. *Stajalište* jest unaprijed dogovorena mikro lokacija na koju pčelar dovodi svoje pčelinje zajednice radi ispaše.
15. *Pasište* jest prostor kojeg pokrivaju pčelinje zajednice s jednog pčelinjaka.

II. SMJEŠTAJ PČELINJAKA

Članak 3.

(Postavljanje stacionarnog pčelinjaka)

- (1) Pčelar je dužan postaviti pčelinjak tako da pčele ne smetaju susjedima, prolaznicima, domaćim životinjama i javnom prometu.
- (2) Nije dopušteno postaviti pčelinjak na udaljenosti manjoj od 500 metara od proizvođačkih i prerađivačkih pogona i turističkih objekata tijekom turističke sezone.
- (3) Nije dopušteno postaviti pčelinjak na udaljenosti manjoj od 100 metara od autoceste, željezničke pruge i aerodroma. Izletna strana pri smještaju pčelinjaka ne smije biti okrenuta prema autocesti, željezničkoj pruzi i aerodromu.
- (4) Nije dopušteno postaviti pčelinjak na način da minimalna udaljenost između dva pčelinjaka bude manja od 500 metara međusobne udaljenosti.
- (5) Udaljenost između najbližeg pčelinjaka i registrirane oplodne stanice ne smije biti manja od 2000 metara.
- (6) Stacionarni pčelinjak do 20 pčelinjih zajednica kojem je izletna strana okrenuta prema tuđem zemljištu ili javnom putu mora biti udaljen od međe tuđeg zemljišta odnosno ruba puta najmanje 20 metara.
- (7) Ako u stacionarnom pčelinjaku ima više od 20 pčelinjih zajednica udaljenost od izletne strane do ruba javnog puta mora biti najmanje 50 metara, a od međe tuđeg zemljišta najmanje 20 metara.
- (8) Kada je udaljenost stacionarnog pčelinjaka u naseljenom mjestu manja od propisanih udaljenosti iz stavaka 6. i 7. ovoga članka pčelinjak mora biti ograđen zaštitnom ogradom (zid, puna ograda, gusta živica) višom od 2 metra. Ova ograda mora biti sa svih strana pčelinjaka 2 metra duža od dužine izletne strane pčelinjaka i postavljena najviše 10 metara od izletne strane.

III. KATASTAR PČELINJE PAŠE

Članak 4.

(Pčelinja paša)

Pčelinja paša u Republici Hrvatskoj daje se na gospodarenje pčelarskim udrugama preko Hrvatskog pčelarskog saveza (u daljnjem tekstu: HPS), a dostupna je svim zainteresiranim pčelarima.

Članak 5.

(Sadržaj Katastra)

- (1) Katastar određuje osnovni medonosni potencijal pojedinih vrsta pčelinje paše za područje svih općina u Republici Hrvatskoj i obvezna je osnova za pripremanje i izvedbu pašnog reda na području pojedine općine ili više općina.
- (2) Katastar sadrži:
  - alfanumeričku bazu podataka,
  - digitalnu kartu i
  - analognu kartu.
- (3) Karte sadrže ucrtane državne granice Republike Hrvatske, granice županija, gradova i općina.
- (4) Na kartama su ucrtani svi pčelinjaci koji su označeni simbolom, te predstavljaju samostalni objekt.
- (5) Unutar oznake – simbola se nalaze šifre pod kojima se pohranjuju podaci o zemljopisnom položaju svakog pčelinjaka, podaci o pčelaru, te povjereniku pašnog reda.
- (6) Katastar uspostavljaju i vode pčelarske udruge prema mjestu djelovanja, te HPS koji objedinjava podatke u Katastru za područje cijele Republike Hrvatske.
- (7) Najkasnije do 31. ožujka svake godine HPS je dužan ažurirati Katastar.

Članak 6.

- (1) Katastrom se, glede pašnih resursa, određuje:
  1. vremenski pojava medenja,
  2. površina pašnog izvora (medonosnog bilja) u hektarima i procijenjeni relativni udio medonosnog bilja u

ukupnom biljnom sastavu na području pasišta,

3. predvidljivost pčelinje paše.

(2) Broj pčelinjih zajednica po hektaru pašnog izvora (medonosnog bilja) kod predvidljivih paša može odstupati najviše za 30% od vrijednosti preporučenog broja pčelinjih zajednica po hektaru, obzirom na promjenjive razmjere medenja na pojedinim područjima u Republici Hrvatskoj.

IV. PAŠNI RED

Članak 7.

(Sadržaj pašnog reda)

(1) Pašni red utvrđuje način gospodarenja pčelinjim pašama na području koje zemljopisno pokriva pojedina pčelarska udruga.

(2) Pašnim redom se određuje:

- povjerenik pašnog reda,
- veličina pasišta,
- preporučena gustoća pčelinjih zajednica obzirom na količinu i vrstu paše,
- raspored stacionarnih pčelinjaka i raspored nezauzetih stajališta koja su određena za privremeno dovoženje pčelinjih zajednica na pašu,
- način dodjeljivanja stajališta,
- način uređenja i označavanja stajališta,
- vrijeme dovoženja pčelinjih zajednica na pčelinju pašu,
- vrijeme odvoženja pčelinjih zajednica s pčelinje paše ovisno o medenju,
- postupak kad pčelar mora odseliti pčelinje zajednice sa stajališta,
- način izračuna troškova koji nastaju pri rasporedu pčelinjih zajednica i način plaćanja.

(3) Pašni red utvrđuje pčelarska udruga, a potvrđuje HPS.

(4) Pašni red mora biti usklađen s Katastrom.

V. OBVEZE POVJERENIKA PAŠNOG REDA I KORISNIKA PČELINJE PAŠE

Članak 8.

(Određivanje Povjerenika pašnog reda)

(1) Na prijedlog pčelarske udruge, HPS određuje povjerenika pašnog reda (u daljnjem tekstu: Povjerenik) na određenom području koji zemljopisno pokriva pčelarska udruga.

(2) Povjerenik mora biti osposobljen za rad s GPS sustavom, te poznavati rad na osobnom računaru.

Članak 9.

(Podnošenje Prijave za predvidljivu pašu)

(1) Pčelar, korisnik pčelinje paše, mora prije prijevoza pčelinjih zajednica na pašu Povjereniku predati u roku od 30 dana prije očekivanja pčelinje paše ili namjere dovoženja pčelinjih zajednica na prezimljavanje Prijavu za dodjelu stajališta (u daljnjem tekstu: Prijava) u pismenom obliku, (putem pošte, elektronske ili fax poruke) u kojoj moraju biti navedeni:

- ime i prezime pčelara, odnosno naziv tvrtke, adresa te telefonski broj,
- vrijeme planiranja dovoženja i odvoženja pčela,
- broj i vrsta prijevoznih jedinica i broj pčelinjih zajednica, te broj pčelinjaka iz Evidencije pčela i pčelinjaka,
- željeno mjesto za postavljanje pčela.

(2) Povjerenik nakon zaprimanja Prijave mora pčelaru odgovoriti najkasnije u roku od 15 dana prije predviđene pčelinje paše ili prije namjere dovoženja pčela na prezimljavanje.

(3) Povjerenik izdaje pčelaru Suglasnost za smještaj pčelinjih zajednica na obrascu iz Priloga 1. koji je

tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

(4) Povjerenik može odbiti podnesenu Prijavu. U tom slučaju moraju se navesti razlozi njezina odbijanja.

(5) Ako Povjerenik ne odgovori u roku na Prijavu, pčelar obavještava HPS koji je dužan u roku od pet dana od dana zaprimanja obavijesti izvijestiti pčelara o prihvaćanju ili neprihvaćanju Prijave.

Članak 10.

(Vremenski nepredvidljive paše)

(1) Kod vremenski nepredvidljive paše pčelar može Povjereniku u pisanom obliku (elektronski ili faxom), odnosno osobno predati Prijavu 48 sati prije namjeravanog dovoženja pčelinjih zajednica.

(2) Ako je na pasištu još slobodnog mjesta za dovoženje pčelinjih zajednica, Povjerenik je dužan pčelaru izdati Suglasnost za smještaj pčelinjih zajednica iz članka 9. stavka 3. ovoga Pravilnika, te pčele rasporediti najkasnije u roku od 24 sata.

(3) Ako Povjerenik ne odgovori na Prijavu, smatra se da na nju pristaje.

Članak 11.

(Postavljanje selećeg pčelinjaka)

(1) Povjerenik je dužan sukladno kapacitetu pasišta prije dovoženja pčelinjih zajednica dogovoriti njihov smještaj s vlasnikom odnosno korisnikom zemljišta.

(2) Ako pčelar samostalno dogovori s vlasnikom odnosno korisnikom zemljišta smještaj pčelinjih zajednica, dužan je o istome obavijestiti Povjerenika u roku od 48 sati od postignutog dogovora.

(3) Seleći pčelinjak mora biti međusobno udaljen najmanje 200 metara zračne linije i najmanje 500 metara od stacionarnog pčelinjaka, te najmanje 2000 metara od oplodne stanice za uzgoj matica. Iznimno razmak između stajališta može biti manji, ali u tom slučaju pčelinje zajednice dvojice vlasnika ne smiju imati zajednički koridor letenja.

(4) Kada se radi o stajalištu na kojem će privremeno dovezene pčelinje zajednice prezimljavati Povjerenik može zahtjevati da je između stajališta za prezimljavanje i najbližeg stacioniranog pčelinjaka najmanja zračna udaljenost od 500 metara.

Članak 12.

(Mjere potrebne tijekom postavljanja pčelinjih zajednica)

(1) Pčelar nakon postavljanja selećeg pčelinjaka na stajalište, mora odmah na vidljivom mjestu označiti vlasništvo pčelinjaka, pločom pravokutnog oblika koja ne smije biti manja od 20 x 30 cm, i na njoj mora biti čitko ispisano ime i prezime, odnosno naziv tvrtke, adresa, telefonski broj pčelara te broj pčelinjaka iz Evidencije pčelara i pčelinjaka.

(2) Kod ekološkog pčelinjaka pčelar mora uz podatke iz stavka 1. ovoga članka na ploči navesti broj upisa u Upisnik ekoloških proizvođača i naziv nadzorne stanice.

Članak 13.

(Odvoženje pčelinjih zajednica)

(1) Povjerenik obavještava zainteresirane pčelare o važnim događanjima i za pčele opasnim promjenama na stajalištu.

(2) Povjerenik može tražiti da pčelar koji prevozi pčele, najkasnije u roku od 48 sati odseli pčelinje zajednice sa stajališta ako je paša završila i ne postoji mogućnost za njenim obnavljanjem.

(3) Ako je pčelar tijekom korištenja paše nanio štetu vlasniku, odnosno korisniku zemljišta, vlasnik odnosno korisnik zemljišta može tražiti odseljenje pčelinjih zajednica. Vlasnik pčela je dužan pčelinje zajednice odseliti sa stajališta najkasnije u roku od 48 sati.

VI. ZAŠTITA PČELA

Članak 14.

(Obavještanje pčelara)

- (1) Posjednik bilja koji upotrebljava sredstvo za zaštitu bilja koje je opasno za pčele na površinama koje služe za pašu pčela i pravne osobe koje provode dezinsekciju obvezni su o tome obavijestiti pčelare.
- (2) Pravne osobe koje obavljaju zaprašivanje ili zamagljivanje površina protiv insekata obvezne su o tome obavijestiti pčelare.
- (3) Obavijest se objavljuje putem sredstava javnog priopćavanja, najkasnije 48 sati prije prskanja, navođenjem vrste bilja, područja i površine koja će se prskati te vremena kada će se ono obaviti.
- (4) U slučaju da se vrijeme tretiranja odgađa organizator ovog posla je dužan o tome obavijestiti pčelare putem sredstava javnog priopćavanja.
- (5) Prije ponovnog prskanja organizator tretiranja obavezan je ponoviti postupak obavješćivanja.
- (6) Proizvodni pogoni koji se bave preradom voća i drugih sličnih proizvoda, kad su u stanju štetnom za zdravlje pčela (vrenje i sl.) moraju upotrebijenu onečišćenu ambalažu držati u zatvorenim prostorijama ili je na drugi način učiniti nedostupnom pčelama.

Članak 15.

- (1) Pčelari su dužni zbog čuvanja pčela od napada drugih pčela ukloniti sve povode za pojavu grabeža.
- (2) Pčelar je dužan osigurati higijenski ispravno pojilište za pčele.

Članak 16.

(Prijevoz pčela)

- (1) Pčele je dopušteno prevoziti u svim prijevoznim sredstvima na način da su leta na košnicama zatvorena odnosno da za vrijeme prijevoza pčele ne mogu izlijetati.
- (2) Iznimno kod cestovnog prijevoza koji se obavlja noću, leta košnica mogu biti otvorena.
- (3) Pčelinje zajednice koje se sele na pašu moraju obvezno imati pratnju.
- (4) Paketni rojevi i matice s pčelama pratiljama koje se prevoze ne moraju imati pratnju.

Članak 17.

(Odbjegli roj)

- (1) Vlasnik odnosno korisnik zemljišta dužan je omogućiti pčelaru praćenje i hvatanje odbjeglog roja.
- (2) Ako pčelar odnosno vlasnik roja pri njegovu traženju i hvatanju počini vlasniku odnosno korisniku zemljišta štetu, dužan je tu štetu nadoknaditi.
- (3) Ako odbjegli roj vlasnik ne skine u roku od 24 sata smatra se da vlasnik roja nije poznat, te nalaznik roja obavijestava drugu pčelara na tom području.

VII. EVIDENCIJA PČELARA I PČELINJAKA

Članak 18.

(Način prikupljanja podataka za Evidenciju)

- (1) Svi pčelari i pčelinjaci upisuju se u Evidenciju pčelara i pčelinjaka u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Evidencija).
- (2) Evidenciju vodi Hrvatski stočarski centar (u daljnjem tekstu: HSC).
- (3) Prikupljanje podataka za Evidenciju obavljaju Povjerenici.
- (4) Evidencija se vodi u pisanom ili elektronskom obliku prema obrascu iz Priloga 2. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.
- (5) Pčelarske udruge prikupljene podatke dostavljaju HPS-u, koji ih prosljeđuje HSC-u na obradu.

Članak 19.

(Obveza davanja i ažuriranja podataka)

- (1) Pčelar je obvezan dopustiti Povjereniku pristup pčelinjaku, te davati podatke koji se od njega traže za potrebe Evidencije.
- (2) Pčelar je dužan jednom godišnje dostaviti HPS-u podatke o brojnom stanju pčelinjih zajednica na obrascu iz Priloga 3. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.
- (3) Podaci iz stavka 2. ovoga članka moraju sadržavati broj pčelinjih zajednica na dan 1. lipnja tekuće godine s rokom dostave od 15 dana.
- (4) HPS prosljeđuje HSC-u podatke iz stavka 3. ovoga članka u roku od 15 dana od dana njihova primitka.

Članak 20.

(Troškovi prikupljanja podataka)

Troškovi vođenja Katastra i Evidencije namiruju se iz naknada koje pčelari korisnici ovih usluga uplaćuju HPS-u kao i iz drugih izvora koje po toj osnovi ostvari HPS.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

- (1) Pčelarske udruge i HPS dužni su u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika uspostaviti Katastar.
- (2) HPS je dužan u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovoga Pravilnika dostaviti HSC-u podatke potrebne za uspostavu Evidencije.
- (3) HSC je dužan u roku od tri mjeseca od dana dostave podataka iz stavka 2. ovoga članka uspostaviti Evidenciju.

Članak 22.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o držanju pčela (»Narodne novine« br. 60/98 i 71/98).

Članak 23.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/08-01/6
Urbroj: 525-1-08-1
Zagreb, 6. veljače 2008.

Ministar
mr. sc. Božidar Pankreć, v. r.

PRILOG 1.

Na temelju podnesene Prijave o dodjeli stajališta sukladno članku 9. Pravilnika o držanju pčela i katastru pčelinje paše (»Narodne novine« br. 18/08) i odredbi pašnog reda izdaje se

SUGLASNOST

ZA SMJEŠTAJ PČELINJIH ZAJEDNICA

Na temelju uvida u stanje na pasištu podnositelj zahtjeva može postaviti pčelinje zajednice radi korištenja pčelinje paše i/ili njihova prezimljavanja prema sljedećem rasporedu:

Ime i prezime odnosno naziv tvrtke i adresa vlasnika pčelinjih zajednica	Broj pčelinjih zajednica	Mjesto smještaja	Planirani datum	
			Dolaska pčelinjih zajednica na pasište	Odlaska pčelinjih zajednica s pasišta

U _____, dana _____

Povjerenik pašnog reda

_____

Vlasnik pčelinjih zajednica mora se prije njihova postavljanja na pasište obratiti Povjereniku pašnog reda zaduženog za organizaciju njihova smještaja.

Za pčelinje zajednice odgovara vlasnik koji mora ispuniti sve zakonom propisane odredbe koje se odnose na držanje pčela i njihovo zdravlje.

Vlasnik pčelinjih zajednica mora odvesti pčele do planiranog datuma odlaska. Nakon navedenog roka vlasnik mora tražiti novu suglasnost za smještaj pčelinjih zajednica na pasištu.

PRILOG 2.

Serijski broj dokumenta UEP 123456789

Upis u Evidenciju pčelara i pčelinjaka

Matični broj građana/Matični broj JMBG/MB

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Matični identifikacijski broj poljoprivrednog gospodarstva

MIBPG (ako postoji)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ime i prezime / Naziv pravne osobe _____

Mjesto stanovanja / Sjedište _____

Ulica i kućni broj _____

Broj pošte _____

Poštanski ured _____

Općina _____

Županija _____

Telefon _____

Fax _____

E-mail _____

Podaci o pčelinjim zajednicama i načinu pčelarenja:

1	Konvencionalna proizvodnja	2	Ekološka proizvodnja	3	Uzgoj matica
---	----------------------------	---	----------------------	---	--------------

1	Hobi	2	Dopunsko zanimanje	3	Profesionalni pčelar
---	------	---	--------------------	---	----------------------

Član pčelarske udruge

iz

JBU

Broj pčelinjih zajednica i tipovi košnica na dan 1. lipnja:

LR

DB

Nukleusi

AŽ

Ostale

Pletare i slične

UKUPNO ZAJEDNICA

Lokacije pčelinjaka:

Zajednice su smještene na

pčelinjaka

Lokacije stacionarnih pčelinjaka:

Adresa:

x koordinata

y koordinata

Broj pčelinjih zajednica:

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Seleći pčelinjaci:

Vrsta prijevoznog sredstva:

Broj pčelinjih zajednica:

U _____, 200__ godine

Pčelar

Povjerenik pašnog reda (ime i prezime)

PRILOG 3.

Serijski broj dokumenta

GDBP 123456789

Godišnja dojava broja pčelinjih zajednica

Godina

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Matični broj građana/Matični broj JMBG/MB

Jedinstveni broj iz Evidencije pčelara i pčelinjaka

Ime i prezime / Naziv pravne osobe _____

Mjesto stanovanja / Sjedište _____

Ulica i kućni broj _____

Broj pošte _____

Poštanski ured _____

Općina _____

Županija _____

Telefon _____

Fax _____

E-mail _____

Broj pčelinjih zajednica i tipovi košnica:

LR

DB

AŽ

Ostale

Nukleusi

Pletare i slične

UKUPNO ZAJEDNICA

Lokacije pčelinjaka:

Zajednice su smještene na _____ pčelinjaka

Broj zajednica na stacionarnim pčelinjacima:

Adresa: _____

Broj pčelinjih zajednica: _____

Prijava novih lokacija stacionarnih pčelinjaka:

Adresa: _____

x koordinata _____

y koordinata _____

Broj pčelinjih zajednica: _____

Promjena broja selećih zajednica:

Vrsta prijevoznog sredstva: _____

Broj pčelinjih zajednica: _____

U _____, 200__ godine

Pčelar _____